

De schat van Elsenhove

“Nee pa, vandaag ga ik niet mee veen baggeren!, ik moet huiswerk maken. Kan Jan niet helpen, hij wordt ook al sterk!”

“Dat is goed jongen, jij komt vooruit in deze wereld. Jij hebt er de hersens voor”. Moeder sputtert een beetje. “Er moet wel turf in de kachel!” Maar vader is zeker van zijn zaak en zegt: “Marie, later wordt onze Theo notaris, dan helpt hij ons ook uit de armoede. Theo was de enige van zijn 12 broertjes en zusjes die tijd kreeg om huiswerk te maken. De anderen moesten altijd helpen in de moestuin, of als ze ouder waren, vader helpen met veen baggeren en turf steken langs de legakker.

Maar Theo is helemaal niet van plan huiswerk te maken. Samen met zijn vriend Lambert is hij een schat op het spoor. Geld, dat verborgen ligt in het gevaarlijke veenmoeras bij Elsenhove.

Afgelopen zondag in de kerk had hij stiekem de veenbaas afgeluisterd. De veenbaas was druk aan het smoezen met de Graaf. Die was zondag toevallig ook in de kerk. De Graaf is de grote baas. Hij bezit alle grond tussen Amstelveen, Ouderkerk en Uithoorn.

“Hebt u het al gehoord van Tinus de belastingophaler?” vroeg de veenbaas aan de Graaf. “Ze hebben hem opgepakt. Hij heeft geld en sieraden verstoppt in het veenmoeras bij Elsenhove, maar niemand weet precies waar!”. “Wat! de schurk, dat geld behoort mij toe! Hoe moet ik anders mijn oprijlaan verharderen?” zei de graaf.

“En dan is er ook nog wat voor mij” siste de veenbaas. “Hoe moet ik die bontjas voor mijn vrouw betalen? We moeten hem maar eens stevig aan de tand voelen. In de tijd van Theo moest je dat ‘aan de tand voelen’ letterlijk nemen. Dieven werden hardhandig tot een bekentenis gedwongen.

Theo kookt van woede. Daar stonden de grote bazen te praten over het geld van de arme veenwerkers. Het geld dat zijn ouders en heel veel andere mensen verdienden met het bovenhalen van het “bruine goud”, het veen!

De mensen verdienden er weinig aan. Alles ging naar de rijke heren.

Naar de Graaf die torenhoge belasting heft. Naar de veenbaas die elke zaterdag uitbetaalt in zijn café met z'n winkel ernaast. Het loon gaat zo meteen op aan drank. Vader was ook al eens met een slok op in de sloot beland.

“Dat geld is van ons!”, dacht Theo. Als ik het nou ga zoeken in het moeras en ik geef het terug aan de mensen van wie het is, dan vinden ze mij een held!

Terwijl hij eigenlijk huiswerk zou moeten maken of z'n vader helpen moet loopt Theo samen met Lambert het veld in. In de verte klinkt de spookachtige roep van de roerdomp. Theo kent de geheimzinnige rietvogel wel. Maar op deze namiddag terwijl de mistflarden boven het moeras hangen, rillen de jongens even van spanning.

Zorgvuldig bekijken ze eventuele sporen.. en ja, al snel zien ze in de modder afdrukken van grote laarzen. Zouden ze van de belastingophaler zijn? Het spoor loopt dwars door het moerasbos en komt uit op een wel heel drassig stuk land.

“Pas op Lambert, ga er niet op staan.. dat is trilveen!, je zakt er door heen..” Maar het is al te laat. Lambert zakt langzaam weg in het veen. “Theo, help me!”

“Je moet plat gaan liggen Lam, dan zak je niet verder weg.” Een eindje verder ziet Theo wat zaaghout liggen. “Houd je rustig Lam, ik haal een grote tak!”

Bij het zaaghout aangekomen ziet Theo een jute zak achter een oude stronk liggen. Zou het het geld zijn?

Eerst Lambert helpen.

Met een grote tak en heel veel kracht kan hij Lambert op de legakker trekken.

“Volgens mij heb ik het geld gevonden Lam..., snel kom mee.” Als Lam het woord ‘geld’ hoort, is hij alweer vergeten dat hij verkleumd is van de kou. Ze trekken de jute zak achter de stronk vandaan. Wat is dat, dat is de broche van Theo’s oma. Moeder had hem aan de belastingophaler moeten geven, omdat ze geen geld over had. Wat zal moeder daar blij mee zijn.

Met z’n tweeën trekken ze de zak met zich mee over het lange pad tussen de uitgebaggerde sloten. De zak verstoppen ze in een half ingezakt schuurtje. Het is niet zo handig om het geheim meteen te verklappen. Daar komt maar narigheid van, zegt Lambert. Theo en Lam bedenken een plan.

Als omgekeerde dieven, breken ze in bij de huizen in de buurt. En elke keer leggen ze een paar geldstukken of juwelen op tafel, voor als de bewoners wakker worden.

Niemand begrijpt wat er gebeurt. Er wordt alleen fluisterend over gesproken. De nieuwe belastingophaler is nog een grotere graaier dan de vorige... en dan hebben we het nog niet over de Graaf en de veenbaas. Nee, het is maar beter als het geheim blijft.

En moeder? Die is vooral verbaasd dat ze die broche van haar moeder weer terugheeft. Wie doet dat toch? De Robin Hood van het veen, fluisteren de dorpsbewoners. Of zijn het toch de kaboutertjes? Ze moesten eens weten...